

Náš časopis, glasilo Občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva občine Vrhnika, ureja uredniški odbor: Drago Debeljak, Doro Hvalica (odgovorni urednik), Rafael Jaklič, Miloš Mauri, Smiljan Ogorelec, Janez Pečar, Janez Usenik in Janez Znidaršič. Naslov uredništva: OK SZDL, Cankarjev trg 8, Vrhnika. Tiska tiskarna »Toneta Tomšiča« v Ljubljani

NAŠ ČASOPIS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VRHNIKA

24. december 1973

Rezultati gospodarjenja

Vsa gospodarska podjetja v vrhniški občini so bila v prvih desetih mesecih letošnjega leta likvidna, gospodarstvo pa napreduje hitreje od republiškega povprečja. Te ugotovitve smo slišali na zadnji konferenci Zveze komunistov občine Vrhnika.

Čeprav nisem poklican za dajanje podatkov o ekonomskem stanju, mislim, da občane zanima, kako so gospodarile delovne organizacije v preteklih desetih mesecih letošnjega leta.

V tem obdobju so gospodarske organizacije v občini dosegle za 40 % večji celotni dohodek kot v enakem obdobju lani. Akumulacija je bila v primerjavi z istim obdobjem lani večja za 28 %, sredstva za osebne dohodke pa so se povečala za 26 %. Izplačani osebni dohodki na delavca so do tlej znašali v povprečju 1.810 din. Povečali so se za 15 % in znašajo sedaj 2.087 din. Naraščali so nekoliko hitreje kot v republiškem merilu (indeks 114).

Gospodarske organizacije so v prvih desetih mesecih letošnjega leta ustvarile 633.098.000 din ali 40 % več celotnega dohodka kot lani. Celotni dohodek je najhitreje naraščal v komunalni dejavnosti (indeks 165) in v industriji (indeks 147).

Pretežni del gospodarstva občine predstavlja področje industrije, ki zajema osem delovnih organizacij. Industrijska podjetja so povečala celotni dohodek za 47 %. Po posameznih podjetjih je bilo gibanje celotnega dohodka različno. Na izrazito povečanje je vplivala Industrija usnja, ki je realizirala 54 % več celotnega dohodka kot lani ali s številko 315.203.000 din. IUV velik del svoje proizvodnje izvozi na konvertibilno področje. V letošnjih prvih desetih mesecih je vrednost izvoza predstavljala 54 % celotnega dohodka podjetja.

Na stopnjo porasta celotnega dohodka nedvomno vpliva povečanje izvoza. Pri tem velja poudariti, da sta v gospodarstvu občine dva velika izvoznika: Industrija usnja, ki je v desetih mesecih izvozila za 170.976.000 din in LIKO, ki je izvozil za 37.524.000 din izdelkov.

V prvih desetih mesecih letos so gospodarske organizacije zaposlovale skupaj 3.313 delavcev; gostinstvo 56 delavcev

kot lani. Število zaposlenih po posameznih panogah pa je naslednje: industrija 2566 delavcev, obrt 338 delavcev, kmetijstvo 83 delavcev, gozdarstvo 51 delavcev, trgovina 138 delavcev, gostinstvo 56 delavcev in komunalna dejavnost 81 delavcev.

Upoštevaajoč gibanje števila zaposlenih in sredstva za osebne dohodke, so se povečali mesečno osebni dohodki na delavca za 18 %. Povečanje neto osebnih dohodkov na delavca po posameznih panogah je naslednje: industrija 16 %, obrt 16 %, kmetijstvo 13 %, trgovina 10 %, komunalna dejavnost 14 %, gostinstvo pa ni doseglo neto osebnih dohodkov iz istega obdobja lani.

Dohodek gospodarstva občine se je povečal za 29 %. Povečanje dohodka po posameznih panogah je naslednje: industrija 33 %, obrt 9 %, kmetijstvo 12 %, gozdarstvo 17 %, trgovina 7 %, gostinstvo 5 % in komunalna dejavnost 58 %.

Gospodarstvo občine je v tem času ustvarilo 155.996.000 dinarjev dohodka za razdelitev ali 35.187.000 dinarjev več kot v istem obdobju lani, kar predstavlja 29 % porast. Delitev na dohodek in sklade je bilo v razmerju 57 : 43. Za 2 % je bilo letos več namenjeno skladom.

Rentabilnost poslovanja, ki je merjena z ustvarjenim dohodkom, se je za celotno gospodarstvo občine zmanjšala za 27 %. Nobeno področje ni povečalo rentabilnosti. Vzroki nižje rentabilnosti so povprečno uporabljena osnovna in obratna sredstva, ki niso naraščala sorazmerno z dohodkom.

Produktivnost dela, merjena z razporeditvijo ustvarjenega dohodka, se je povečala za 19 %. Med posameznimi področji in podjetji je opaziti dokaj različno gibanje produktivnosti. Vsa področja razen gostinstva so produktivnost povečala.

To je samo nekaj podatkov. Izbiral sem tiste, za katere smatram, da so najzanimivejši. Tudi energetska kriza ni prizadela našega gospodarstva, saj največji delovni organizaciji razpolagata z lastnim virom električne energije, Industrija usnja v celoti, LIKO pa delno. Upamo torej, da bo gospodarstvo do konca leta v celoti izpolnilo svoje planske obveznosti in da bodo rezultati še spodbudnejši.

Jože Sojer

DRUŽBENO POLITIČNE ORGANIZACIJE

IN SKUPŠČINA OBČINE VRHNIKA

ŽELIJO VSEM OBČANOM
USPEŠNO IN SREČNO
LETO 1974

Mladinski klub Borovnica

Stalno obrekovanje mladine s strani starejših ljudi nam jemlje moralo pri nadaljnjem delu. Vedno smo nič in bomo ostali, dokler nas bodo sodili po zunanjem videzu — oblačenju.

Ne vemo, kaj naj naredimo, da nas bodo starejši drugače gledali. Za Borovnico smo žrtvovali veliko časa in denarja. Novoletna okrasitev ulice je bila delo mladih rok. To smo storili brez denarja, le v želji, da bi bil naš kraj lepši in prijetnejši. Tudi pri polaganju kabla za TV pretvornik je bila na delu skupina mladincev. To je bila akcija vseh Borovničanov, ne le skupine starejših in skupine mlajših. Sprašujemo se, kje so bili takrat drugi, saj naš kraj ni tako maloštevilen. Omenimo naj še nekaj opravljenih akcij: pomagali smo pri postavitvi luči na šolskem igrišču, proslave, pri katerih smo sodelovali z osnovno šolo, pogostitev mater partizanov, mater z veliko otroki ob dnevu žena, obdaritev otrok za novo leto, dodatno reklamiranje za referendum itd.

Toda vse naše delo ni vredno ničesar in po izjavah ljudi je to samo pesek v oči. Razumemo, da po nas udrihajo tisti, ki o našem delovanju niso obveščeni, razumemo, da starejšim kdaj nismo všeč, jezi pa nas, da ne najdemo razumevanja pri ljudeh, ki vedo, kaj delamo, ki tudi vedo, da naredimo marsikaj dobrega, pa tega nočejo videti. Rade volje bi sprejeli kak nasvet in tudi ravnali bi se po njem. Mislimo tudi, da za dobro opravljeno delo res zaslužimo kakšno pohvalo.

Sprašujemo se, ali naj sploh še kaj naredimo za dobro našega kraja. Ne vemo, zakaj vidijo samo senčne strani tega našega kluba in samo tiste posameznike, ki so zavozili. Kajti prepričani smo, da tega ni krivo zahajanje v klub, ampak prej (in bolj) vzgoja staršev. Ker, kdor zapade v slabo družbo in se prepusti toku življenja, bo zašel na stran pota, pa če hodi med nas v klub ali pa ne. V naših vrstah je dosti več mladih, ki so dobri dijaki in vestni delavci, kot pa onih, ki gredo po svoje.

Slišati je bilo tudi že glasove, naj preprečimo »slabim mladincem« vstop v klub, češ, da se bo potem slika o nas bistveno spremenila! Tako torej — mi naj se zdaj postavimo na mesto nekakšnih sodnikov — izvajamo naj nasilno selekcijo? To je prav gotovo povsem neizvedljivo.

Tudi ostale organizacije nas za marsikako delo pokličejo na pomoč. Delamo torej vsi! Na sestankih, ko se prav gotovo odloča o marsičem (tudi o denarju) pa na nas pozabijo.

Spomnijo se nas spet, ko je treba zagrabiti za delo. Samo SZDL in ZMS nam dajeta moralno podporo, vse ostale organizacije pa stoje ob strani in čakajo, da se bodo na sestankih spet morali ukvarjati s tem tako perečim problemom — mladino!

Predsednik
MK Borovnica
Frane Mevec

Korak naprej

Kot vsako leto, tako je tudi letos potekala akcija za »ODLIČJE 22. DECEMBER«, ki jo je organizirala RK ZMS in poveljstvo ljubljanskega armadnega področja. Tej akciji se je pridružila tudi OK ZM Vrhnika in garnizon Vrhnika, ki sta organizirala več skupnih predavanj, kulturno-umetniških in zabavnih dejavnosti, športnih srečanj in drugo. Zaključna slovesnost podelitve »ODLIČJA 22. DECEMBER« je bila v Slovenj Gradcu. Te slovesnosti se je udeležil poveljnik ljubljanskega armadnega področja, general podpolkovnik Franc Tavčar-Rok in predsednik RK ZMS, tov. Ljubo Jasnić, ki sta se pogovarjala s predstavniki mladinskih organizacij in vojaki o skupnem sodelovanju med armado in mladino in še posebej o uresničevanju koncepta SLO.

Na slovesni akademiji so podelili priznanja najboljšim tekmovalcem. Letos je v zelo močni konkurenci sodelovalo 31 ekip.

Prvo mesto je zasedla OK ZM Murska Sobota in garnizija Murska Sobota, drugo mesto je zasedla OK ZM Slovenj Gradec in garnizija Dravograd in tretje mesto OK ZM in garnizija Ptuj.

OK ZM Vrhnika in garnizon Vrhnika pa sa se uvrstila na deseto mesto, kar je zelo v redu v primerjavi z letom 1972, ko smo bili 19.

Torej — korak naprej z željami, da bo v letu 1974. sodelovanje mladih na Vrhniku in vojaki garnizona Vrhniko poplačano z boljšim rezultatom kot letos.

V. Nikolić

Seminar v Bohinju

OK ZMS Vrhnika me je zadolžila, da se udeležim tridnevnega seminarja v Bohinju na temo »Mednarodna dejavnost ZMS in komisij pri OK ZMS«. Priznati moramo, da naša mladina na tem področju (razen bolj osebnih stikov v času polletnih počitnic) ni ničesar naredila, pa tudi naša občinska skupščina ni na tej poti dosti dlje. Na tem seminarju sem bil bolj kot opazovalec, saj imajo nekatere občinske konfe-

rence (Koper, Velenje, Ljubljana-Šiška, Trbovlje, Postojna) že bogate in pestre programe, ki se v veliki meri tudi uresničujejo.

Z izrazom »mednarodna dejavnost ZM« mislimo v bistvu na dve obliki dejavnosti, in sicer delovanje na znotraj in delovanje navzven. Delovanje navznotraj naj bi zajemalo predavanja v okviru OK ZMS o politični situaciji v svetu, položaju naših narodnostnih manjšin v Italiji in Avstriji, delovanju OZN, tujih mladinskih organizacijah ipd; navzven pa naj bi to delovanje bilo v obliki direktnih stikov (pismenih ali osebnih) z različnimi podobno usmerjenimi organizacijami mladine v tujini, posamezniki, pa tudi z našimi mladimi delavci, ki so na delu v tujini. Oblik delovanja je veliko, res pa je tudi, da je predvsem delovanje navzven povezano s precejšnjimi finančnimi izdatki, zato se bo naša OK skušala povezati z ostalimi občinskimi konferencami v okviru regije. Upam, da bo ob morebitnem pobratenju mest Vrhniko in Gonarsa v Italiji prišlo predvsem do mladinskih stikov, zaenkrat pa bomo morali razviti in okrepiti delovanje v okviru občinske konference ZM.

S. M., ml.

Mladi in tradicija NOB

V začetku letošnjega šolskega leta smo mladinci osnovne šole Janeza Mraka in osnovne šole Ivana Cankarja tekmovali z vojaki vojašnice Ivan Cankar v znanju zgodovine NOB.

Najprej smo imeli četrtfinalna tekmovanja, na katerih so skoraj vedno zmagali tekmovalci naše šole. Seveda se imamo za to zahvaliti tudi žrebu in komisiji, ki je odgovore odobrila le, če so bili iz virov, iz katerih je tudi sama črpala podatke. Kajti zgodilo se je, da sta bila v dveh knjigah različna odgovora na isto vprašanje.

V polfinale so se uvrstile ekipe obeh osnovnih šol in vojakov. Učenci obeh osnovnih šol so se začeli kar resno pripravljati, kajti spoznali so, da le ni vse tako za šalo, kot so najprej mislili. Srečanje, ki so ga vsi napeto pričakovali, je bilo v Domu JLA. Udeležilo se ga je kar precej gledalcev — zlasti mladine. Med posameznimi vprašanji so gledalce in tekmovalce zabavali vojaki in učenci obeh šol s skeči in glasbenimi točkami.

Borba za pravilne odgovore je bila vse bolj napeta. Še posebej se je to videlo pri tekmovalcih iz naše šole in vojakih, saj so vseskozi imeli skoraj enako število točk.

Zmagali so vojaki, drugo mesto pa je zasedla naša šola. S tem pa se je pravo tekmovanje šele začelo. Vsak dan znova so člani prvih dveh ekip prelistavali kar precej debelo knjigo, polno datumov, krajev in bolj ali manj pomembnih in dogodkov iz NOB.

Dne 27. novembra pa so vse svoje znanje pokazali še na republiškem tekmovanju. Tu so se izkazali boljše kot smo pričakovali. Od osmih ekip, ki so se udeležile tekmovanja, so zasedli kar četrto mesto.

Majda Celarc

Osnovna šola Janez Mrak, 8. b

Vabilo vsem, ki želijo sodelovati

Veliko je takšnih med vami, ki veste za marsikaj, kar bi zanimalo vse naše bralce, pa menite, da ste za pisanje nespособni, preveč okorni, da nimate dovolj časa za »pisarjenje«. Morda še niste premagali občutka sramu, morda mislite, da bo urednik prestrog in prispevka ne bo objavil. Sto in sto je lahko ovir, ki vam preprečujejo, da bi pisali. Morda pa bi tisto, kar veste, laže povedali v sproščenem pogovoru? Prav to možnost vam nudim.

Kdor želi karkoli sporočiti za Naš časopis, ali morda vprašati, odgovoriti, pojasniti, naj pride na uredništvo na Vrhniko, Cankarjev trg 8, kjer bom odslej prav v te namene dežural vsako sredo od 16. do 18. ure. Če zaradi kakršnihkoli razlogov ne morete priti, lahko tudi telefonirate na številko 70 325 v istem času.

urednik

Sutjeska

V petek, 26. novembra, si nas je 8 učencev osmih razredov s tov. učiteljem Turkom v ljubljanskem »UNIONU« ogledalo jugoslovanski film Sutjeska.

O tem filmu so že veliko govorili, preden so ga sploh začeli snemati. Okrog njega je bilo nešteto sporov, tako da smo z velikim zanimanjem pričakovali njegovo premiero.

Moram priznati, da me je film že v začetku prevzel. Do sedaj sem kar malce zapostavljala jugoslovanski film in jugoslovanske igralce, toda v Sutjeski me je vse skupaj do kraja presenetilo.

Ni čudno, da je do vojne ne-pomembna rečica postala po letu 1943 simbol nove Jugoslavije. Bitka na Sutjeski je bila ena najbolj krvavih in odločilnih v zgodovini naše revolucije. In če pomislim, da je bilo treba na filmsko platno stakati vso njeno grozoto in pretresljivost, spoznam, kako veliko delo so napravili Stipe Delić in njegovi sodelavci.

Film je spleten iz drobnih krvavih življenjskih zgodb borcev tistega časa. Pretresla me je usoda borca Barbe, ki mu Nemci postrelijo vse sinove, njegga samega pa kaznujejo z življenjem. Bert Sotler, ki je igral Barbo, je to vlogo odlično zaigral in vsakega čustvenega gledalca je moral pripraviti do solz. Potem sem občudovala Ljuba Tadića v vlogi Save Kovačevića. Napravil je enkrat vtis na zunaj trdega črnogorskega poveljnika, znotraj pa mu je duša prekipevala v ljubezni do svojih borcev, ko je gledal njihovo nadčloveško trpljenje. Ne vem, če si današnja mladina more predstavljati njihove muke, ko ima vsega na pretek.

Partizani so se hranili s travo in bukovim listjem, ko so potrebovali največ moči za boj proti sovražniku, za osvoboditve njihove rodne zemlje.

Milena Dravić je zelo dobro zaigrala vlogo zdravnice Vere, ki je vsa predana ranjencem, in jim v najhujših trenutkih blaži bolečine, sama pa na koncu umre. Nasprotno pa me je Richard Burton zelo razočaral. Imela sem občutek, da se še v igri ne more otrestiti slave in oboževanja, ki ju uživa po cellem svetu. Prepričana sem, da bi marsikateri jugoslovanski igralec mnogo bolje odigral vlogo Tita.

Pred menoj se je zvrstilo veliko smrtnih prizorov, ki pričajo o nečloveškem boju naše vojske s pobesnelim sovražnikom, ki si je postavil za nalogo: uničiti vojsko, vodstvo in narod.

Kakor igra igralcev, tako so me navdušili tudi številni letalski napadi. Včasih si imel občutek, da bo letalo skočilo s platna, tako je bilo živo prikazano. In tiste eksplozije, kjer ogenj kakor tiger plane v nebo in zažari v tisočeri barvah. Temu so dajali dokončen pečat še stoteri nečloveški glasovi, ki so prihajali iz človeških grl.

Ko sem gledala ta film, sem bila ves čas napeta in počutila sem se, kot da sem tudi sama z vsemi tistimi borci in se z njimi bojujem za življenje.

Še in še bi lahko izpovedovala svoje misli o »Sutjeski«. Skratka, film se mi je zdel izvrsten in želim, da bi prišel v svetovno javnost, da bi vsi narodi sveta videli, kako smo se Jugoslavlani borili za svoj obstanek, svobodo in boljše življenje.

Milena Knez
Osnovna šola Ivana Cankarja
8. a

Ustanovili smo temeljno telesno kulturno skupnost

19. novembra je bila v dvorani doma JLA na Vrhniki ustanovna Skupščina Temeljne telesne kulturne skupnosti občine Vrhnika. Sicer s skromno udeležbo delegatov je Skupščina vendarle temeljito in v celoti opravila svoje delo. Iz obširnega uvodnega referata predsednika iniciativnega odbora Rafaela Jakliča, ki doslej predstavlja morda najtehtnejši pregled stanja na področju telesne kulture v občini, povzemamo le nekatere njegove misli, ki naj vsaj približno opredelijo osnove, na katerih je nastala nova oblika načrtovanja in vodenja politike na področju telesne kulture — Temeljna telesna kulturna skupnost.

Vsi vemo, da je področje telesne kulture v naši občini in nasploh bilo dolgo časa področje, kjer je bilo veliko želja, zelo malo pa možnosti za njegov razvoj. Te možnosti so bile seveda pogojene z večjim ali manjšim razumevanjem pomena telesne kulture in vzgoje za zdrav človeški razvoj, s tem pa tudi za dvig delovne in obrambne sposobnosti človeka, neposrednega proizvajalca, delovnega človeka. Nenehen razkorak med enim in drugim je botroval prenekaterim nespo-razumom, predvsem pa zastojem na področju telesnokulturne dejavnosti. Šele skupna akcija vseh subjektivnih sil v smislu opredelitve telesnokulturne dejavnosti, kot dejavnosti posebnega družbenega pomena, je na tej poti omogočila nekatere premike, ki dobivajo danes svoj odraz tako v vsebinski, kot v organizacijski smeri.

Zakon o telesnokulturnih skupnostih, sprejet v letošnjem letu, pomeni v bistvu dogovor o takšnem načinu organiziranja oziroma oblikovanja vse-

bine in oblike telesnokulturnega dela, ki bo združil tiste, ki se s športom ukvarjajo, tiste, ki ga organizirajo in tiste, ki zagotavljajo materialno osnovo za njegov razvoj. Združeni, oziroma organizirani na delegatskem principu v samoupravnih telesnokulturnih skupnostih vsi ti predstavniki oziroma delegati ne predstavljajo samo nove oblike po naslovu, temveč predvsem vzpostavljajo nove odnose na področju dogovarjanja in razvijanja telesnokulturne dejavnosti.

Ali z drugimi besedami. Smo v času, ko se naša akcija odvija v dveh smereh. Osveščanje delovnih ljudi o pomembnosti telesne kulture in aktivnega sodelovanja slehernega posameznika v oblikah njene dejavnosti po eni strani, ter istočasno opredeljevanje delovnega človeka za takšno obliko in vsebino njenega razvoja, ki mu bo jutri njegov aktiven odnos tudi omogočila.

Ob vsem tem je potrebno dodati, da seveda s samimi telesnokulturnimi skupnostmi še nismo dosegli vsega. Preveč bi bilo pričakovati, da odslej na področju telesne kulture v občini ne bo več problemov, da bodo z ustanovitvijo skupnosti premagane vse tiste napake, predvsem pa zaostanek v razvoju telesne kulture v občini, ki smo mu danes priča. Smo šele v tisti fazi, ko smo se odločili, da se bomo organizirali in obnašali tako, da bo kar največ delovnih ljudi, ob tem pa športniki in neposredni proizvajalci, delovni ljudje, skupaj odločalo o tem, kakšno dejavnost bomo razvijali in kakšen obseg bo zajela. Ali, da bo odgovornost za razvoj telesne kulture v občini resnično stvar nas vseh in ne le posemeznikov, ki so dobronamerno, ali pa tudi ne, bili doslej edini

nosilci odgovornosti razvoja na tem področju in bili istočasno, od posameznih sredin deležni kritike, od drugih pa so bili istočasno povabljeni.

Temeljne telesnokulturne skupnosti ustanovljamo širom Slovenije v trenutku, ko sprejemamo novo ustavo in prav te skupnosti predstavljajo pravi zaprav eno od oblik konkretizacije nove ustave. S tem, da je v ustavi telesna kultura poudarjena kot dejavnost posebnega družbenega pomena in da ustava med drugim poudarja pravice, dolžnosti in odgovornost delovnih ljudi za razvoj samoupravne socialistične družbe, se zavestno opredelujemo tudi za prenos ustavnih določil v prakso.

Osnova za pripravo Temeljne telesnokulturne skupnosti je predstavljala analiza sedanjega stanja telesne kulture v občini, ki jo je kot prvo nalogo pripravil iniciativni odbor. Samo nekaj najbistvenjših ugotovitev te analize naj omenim. Telesnokulturna dejavnost se odvija v 16 telesnokulturnih društvih, organizacijah oziroma klubih. Društva vključujejo v svojo dejavnost v pretežni večini primerov od najstarejših do najmlajših občanov. Pa še eno značilnost moramo poudariti, da gre med vsemi šestnajstimi organizacijami oz. društvami samo za tri takšne vrste, ki imajo kot osnovno obliko dejavnosti raznovrstnost in množičnost, vsa ostala pa so bolj ali manj specializirana za posamezne zvrsti telesne kulture in tudi množičnost ni povsod element njihove programske usmeritve. Inicijativni odbor je imel manj sreče pri ugotavljanju telesnovzgojne aktivnosti v delovnih organizacijah, saj je imel na razpolago samo pregled sindikalnih tekmovanj, ki ne more-

jo biti edino merilo te dejavnosti v delovnih organizacijah, vendar je tudi ta pregled pokazal, da je njihovo število, glede na število zaposlenih v občini premajhno, oziroma da je odraz neorganizirane telesnokulturne dejavnosti po delovnih organizacijah.

V splošno telesno vzgojo v občini je vključenih ca. 20,6 % vseh otrok v občini, posebej v ŠŠD pa 17 % šoloobveznih otrok. Ostalih delovnih ljudi in občanov je v splošno telesno vzgojo in v rekreacijske dejavnosti vključenih okrog 15 %, pri čemer moramo poudariti, da je ta odstotek v veliki meri rezultat povečanega razvoja dejavnosti planinske organizacije.

Celotna športna dejavnost se odvija na 672 m² pokritih površin na Vrhniki in Borovnici, v drugih krajih občine letih ni. Če k tej površini prštejemo še vsaj delno urejene nepokrite površine, kamor sodi tudi vojaški poligon, pride na enega prebivalca ca. 1,4 m² uporabne površine.

Tak, površen pregled nam lahko ustvari približno sliko stanja telesnokulturne dejavnosti v občini, obenem pa tudi da odgovor na pogoje za njeno delovanje. Omenil sem jih z namenom, da bo razumljivejša opredelitev do nadaljnjega razvoja telesne kulture v občini.

Osnovo razvoja telesne kulture mora v bodoče predstavljati množična telesna kultura, pri čemer mislimo tako na kvantiteto kot kvaliteto. To pa pomeni, da bomo morali v prihodnje, v vseh sredinah, obstoječih telesnokulturnih organizacijah in društvih, kot tudi po delovnih organizacijah, posvetiti vprašanju vključevanja delovnih ljudi vseh starosti in socialnih struktur odločno večjo pozornost.

Po referatu in razpravi je Skupščina izvolila izvršni odbor Temeljne telesnokulturne skupnosti (**Pelan Helena, Rapuš Silva, Jaklič Rafael, Smrtnik Janez, Lenaršič Franc, Ravbar Vinko, Kuček Stane in Sokač Anton**). Za predsednika izvršnega odbora je izvolila **Antona Debevca** in za podpredsednika **Toneta Kraševca in Slavka Močnika**. V delegacijo Republiške telesnokulturne skupnosti pa so bili izvoljeni **Jerik Aleksander, Bajc Pavle, Lenaršič Franc, Krašovec Franc** in **Mika Verbič**.

Razpravo na Skupščini lahko strnemo v naslednje zaključke:

1. Nadaljnji razvoj telesne kulture v občini je treba konkretizirati na osnovi sedanjega stanja telesne kulture, pri čemer naj bo osnovno vodilo množičnost — v smislu širšega vključevanja delovnih ljudi v telesno kulturo in rekreacijsko dejavnost.

2. Mesto dogovarjanja o nadaljnjem razvoju telesnokulturnih dejavnosti v občini je skupnost TTKS. Le-ta zagotavlja njeno uresničevanje na osnovi usmeritev današnje ustanovne skupščine, dejavnosti posameznih organizacij, društev in posameznikov.

3. Ustanovna skupščina pooblašča izvršni odbor skupnosti, da pripravi predlog srednjeročnega programa razvoja telesne kulture v občini in predlog enoletnega delovnega načrta telesne kulture v občini, kot osnovo za pripravo družbenega dogovora o financiranju telesne kulture v občini Vrhnika za leto 1974.

4. Ustanovna skupščina pooblašča izvršni odbor, da o obeh dokumentih (začasni statut in začasni poslovnik) organizira javno razpravo in jih dokončno predloži v potrditev Skupščini TTKS.

Krajevna skupnost Vrhnika v 1974

Svet Krajevne skupnosti Vrhnika je pripravil perspektivni plan za leto 1974, ki ga daje občanom na vpogled in morebitno dopolnitev.

Iniciativni odbor za ureditev kompleksa Lošce je že začel z delom, zato prosimo vse občane, da po svojih močeh pomagajo z nasveti in predlogi, ki bodo odboru v pomoč. Načrti so že izdelani in upamo, da bo konec decembra ali pa v januarju o tem sklican zbor občanov, ki naj o njih dokončno odloča.

Svet krajevne skupnosti Vrhnika seveda predvideva, da bodo vsa sredstva sklada MZ za leto 1974 porabljena v te namene.

Vsi načrti za leto 1973 so bili uresničeni, kar nam daje upanje tudi v prihodnje. Seveda se moramo za to zahvaliti predvsem gradbenim odborom Dobovičnikove in Kurirske ceste,

ki so zelo uspešno delovali v okviru gospodarske komisije pri krajevni skupnosti.

Občanom pa se opravičujemo zaradi neresnosti cestnega podjetja iz Ljubljane, ki še ni asfaltiralo dvorišč in vpadnic, kar je večina zainteresiranih občanov že plačala. Če kdo od občanov morda želi, da mu vplačani znesek vrnemo, naj nam sporoči, ali pa počaka, da bodo dela končana, saj nam je izvajalec obljubil, da jih bo opravil. V tolažbo naj vam bo, da so občani Verda in Stare Vrhnike tudi že plačali asfalt, pa še nimajo izvršenih naročenih del.

Prepričani smo, da bomo lahko le s skupnimi napori uresničevali načrtane naloge in da nam boste vsi občani stali ob strani.

Nekaterim smo se morda v preteklosti zamerili, upamo pa le, da nam bodo oprostili, saj

imamo pri svojem delu zelo veliko težav.

Oprostite, da izkoriščamo to priliko in povprašamo avtorja članka v našem časopisu št. 6, stran 2, Udeležba IUUV, da pojasni (precizira) navedbo o dotaciji Krajevni skupnosti Vrhnika in Šmartno pri Litiji v višini 300.000 dinarjev. Svetu krajevne skupnosti Vrhnika namreč ni znano, kdo je ta sredstva prejel in v kakšne namene so bila dodeljena.

Poudarjamo, da je v letu 1973 Krajevna skupnost Vrhnika prejela dotacije od Gozdnega gospodarstva Vrhnika, Donita iz Borovnice in Krajevne organizacije SZDL Vrhnika, za kar se jim iskreno zahvalujemo. Priporočamo se jim tudi za leto 1974.

Vsi naši načrti v letu 1973 so bili uresničeni s 50 % udeležbo občanov in 50 % udeležbo sklada za financiranje Kra-

jevne skupnosti pri občini Vrhnika. In na koncu želimo vsem občanom srečno in zdravo leto 1974.

Svet KS Vrhnika

POJASNILO

Delavski svet IUUV je odobril omenjena sredstva (6. št. Našega časopisa, str. 2, Udeležba IUUV) tudi krajevni skupnosti Vrhnika. O tem je krajevna skupnost (delegacija sveta) bila tudi obveščena. Ker pa je svet krajevne skupnosti menil, da bo tekoči program dela lahko uresničil z lastnimi in že zbranimi sredstvi, ni poslal samoupravnim organom IUUV zahtevane dokumentacije, oz. programa, ki je pogoj za dokončno nakazilo odobrenih sredstev. Sredstva so bila torej odobrena, izkoriščena pa ne. Krajevna skupnost Vrhnika bo odobrena sredstva (po dogovoru s

samoupravnimi organi IUUV) lahko izkoristila za uresničitev obsežnega programa del v letu 1974 — predvsem pa za asfaltiranje Lošce.

M. M.

Perspektivni plan

1. Vzdrževalna dela

— Ceste in zimska služba: Stara cesta, Gradišče, del Dobovičnikove, Petkovškova, Od Oblaka čez vaški potok v smeri Turčišč, Idrijska cesta, Mali Klanec, Kolodvorska, Opekarska, Sivkina, Ob potoku, Cesta v Močilnik in komplet Lošce od Partizana do Nove vasi — (nadaljevanje na 4. strani)

(Nadaljevanje s 3. strani)
IUV. Pluženje in makadamsko vzdrževanje.

— Parki in zelenice: vzdrževanje vseh parkov in zelenic ter Sv. Trojice in Močilnika.

— Javna snaga: odstranitev vseh divjih smetišč.

— Javni vodovod: komplet Lošče od Partizana do IUV, ker je predvideno asfaltiranje v letu 1974.

— Kanalizacija: komplet Lošče od Partizana do IUV, ker je predvideno asfaltiranje v letu 1974.

— Pokopališče: vhodna vrata in ograja na stopniščih.

— Javna razsvetljava: Dobovičnikova, Kurirska, komplet Lošče in pregled obstoječe.

— Objekti športa in kulture: oprema za stari DOM JNA, sedaj mladinski dom, 250 stolov, mize in zavese. Načrti za dozidavo od pošte do DOMA, kjer je knjižnica.

2. Rekonstrukcije in novogradnje

— Ureditev: Stara cesta, podporni zid na cesti Ob potoku mimo Pečnika v smeri Markelj, ker ni realizirano v letu 1973.

— Tržnica: primerna preureditev, popravilo strehe in stalna preskrba z zelenjavo.

— Prometni znaki: izdelava in postavitve potrebnih prometnih znakov.

— Asfaltiranje: komplet Lošče od TV Partizan do IUV.

3. Ureditev okolja

— Otroška igrišča: Na Klisu, Na Lošci in pri dokončanih novogradnjah.

— Rekreativna področja: Močilnik, Sv. Trojica, Stari mlin in Staje.

4. Javna razsvetljava

— Izdelava načrtov: za vso Vrhniko.

— Ureditev in realizacija: Dobovičnikova, Ob potoku, Kurirska, Idrijska, Klis, Robova in cele Lošče od TV Partizan do IUV.

5. Vodovodi

— Obnovitev: Nova vas, Močilnik, Mrakova (Lošče) in Petkovškova cesta.

6. Kanalizacija

— Obnovitev: komplet Lošče od TV Partizan do IUV, Partizanski tabor, Sivkina, Opekarska in Butanjeva.

7. Javna snaga

— Akcija: očistiti s pomočjo občanov celo področje Krajevne skupnosti Vrhnika s sodelovanjem Turističnega društva, Planinskega društva, tabornikov, šolarjev in ribičev.

— Pokopališče: nabaviti posebne košare za odnašanje smeti v kontejnerje.

8. Pokopališče

— Gradnja mrliške vežice.

9. Športni in kulturni objekti

— Ureditev: porušiti ali adaptirati staro žago v Močilniku, vzdrževanje spomenikov in spominskih plošč.

10. Ureditev potokov

— Regulacija: presek Hribskega potoka od Žita do Stržinarja in vaškega potoka od Primca do Florjančiča; tudi poglobitev.

VI. seja OK ZK

Zadnja seja občinske konference ZK Vrhnika se je dotaknila malone vseh ključnih problemov našega družbenopolitičnega in gospodarskega dogajanja.

Čeprav je bila osrednja tema konference uresničevanje sklepov 44. seje predsedstva ZKJ in 36. seje CK ZKS je bilo v razpravi odprtih še vrsta drugih problemov, ki jih moramo čimprej razrešiti. Pregledali smo, kaj smo dosegli kot organizirana idejnopolična sila, česa nismo v celoti uresničili in zakaj, ter se tako oprijeli neposrednih nalog, ki nas še čakajo do X. kongresa ZKJ.

Kljub očitnim uspehom kažejo nekatere analize, da v osnovnih organizacijah še vedno ni dovolj političnega dela, da veliko članov nima nikakršnih obveznosti v organizacijah in da je veliko pasivnih. Učinkovitost ZK ne bomo mogli povečati, če se v najširšo akcijo ne bodo vključile vse organizirane politične organizacije, vse angažirane socialistične sile.

Ugotovitev konference je, da je na nivoju občine dosežena homogenost in učinkovitost, vendar se bomo morali še bolj posvetiti bazi, to je krajevnim skupnostim in TOZD. Zdaj mora imeti prednost naloga, da vse sile na novo organiziramo, idejno politično bolj usposobimo in spodbudimo k delu. To je tudi neposredna obveznost predvsem ZK in vseh ostalih organizacij do X. kongresa ZKS in VII. kongresa ZKS.

Spreminjamo obstoječe in vzpostavljamo nove samoupravne odnose na podlagi ustavnih dopolnil. Pri tem dosegamo uspehe, vendar akcija ni povsod enako možna in odločna. Zaradi tega moramo še bolj organizirano in odločneje nadaljevati akcijo, katere cilj je, bistveno spremeniti sedanje odnose za čimpopolnejšo uveljavitev samoupravnega združenega dela. Res je, da z vsemi temi ukrepi ne ustvarjamo novega dohodka, vsekakor pa je res, da ti ukrepi pomenijo bistvene spremembe na področju razpolaganja z dohodkom. Zaradi tega je treba to nalogo uresničevati brez odlašanja in ugotoviti, kateri so tisti družbeni izdatki, ki bi jih lahko izraziteje zmanjšali.

Začeti je treba z odločno akcijo za konstituiranje in uspešno delovanje občine, predvsem pa še krajevnih skupnosti, ki so skupaj s temeljnimi organizacijami združenega dela podlaga novega družbenopolitičnega sistema.

Ureditev odnosov v krajevnih skupnostih in priprave na volitve delegacij (zaradi vključevanja v skupščinski sistem) so najneposrednejše naloge, ki so pred nami.

Nujno moramo zagotoviti, da bodo v delegacijah ljudje, ki so s svojo dejavnostjo potrdili, da so borci za uresničevanje pravic delavskega razreda in politike Zveze komunistov.

Poseben poudarek je bil na socialnih problemih, ki so najboljčutljivejša področja političnega življenja. Ustavljene so neustrezne tendence, je bilo ugotovljeno na konferenci, ki so ogrožale samoupravno usmeritev na tem področju. V preteklosti je bila akcija ZK osredotočena na ublaževanje problemov delitve osebnega dohodka in povečanje nizkih in minimalnih osebnih dohodkov. To je še vedno naša naloga.

Sprožili smo postopek za ugotavljanje vira premoženja, a je to delo prepočasno in neučinkovito. Zato so delavci nezadovoljni in celo dvomijo, če bomo to akcijo uspešno izpeljali. Poskrbeti moramo za vse nujne ukrepe, da se bodo organi, ki so pristojni za reševanje teh problemov, kadrovske in organizacijsko utrdili, usposobili, da bodo postopek pospešili in končali. Nemudoma bo potrebno kritično oceniti in ovrednotiti posameznike, ki niso prijavili svojega premoženja na javen poziv.

Konferenca je prišla do naslednje skupne ugotovitve: v občini je dosežena idejna in akcijska enotnost političnega delovanja.

Ustvarjene politične razmere so vplivale na to, da smo skoraj povsod poskušali razčistiti medsebojne odnose in kritično oceniti preteklo delo.

Pregledati moramo kadrovske politike v občini, moralno politične kriterije, ter jasno povedati, da je potrebna politična diferenciacija do tistih, ki se zoperstavljajo akcijam, ki jih sprejemamo po načelu demokratičnega centralizma.

Sojer Jože

Ljudje in njihovo delo

Pripoveduje delavec Polde Rapuž

Rojen sem bil leta 1922 v Mokronogu, kjer sem 1937. leta dokončal osnovno šolo in se lotil usnjarske obrti. Po treh letih vajeniške dobe sem se zaposlil kot pomočnik v industriji usnja Kalin v Mokronogu.

Že kot vajenec sem se organizirano upiral težkim delovnim pogojem in predolgemu delovnemu dnevu.

Takoj v začetku vojne sem se vključil v NOB, a so me 1942. aretirali in obsodili na tri leta zapora, ki sem ga preživel v Kopru, Trstu, Benetkah in Firencah.

Po kapitulaciji Italije leta 1943 sem se vrnil v Ljubljano, se povezal z OF in se vključil kot aktivist na ljubljanskem terenu.

Po osvoboditvi sem se vrnil na Dolenjsko, bil predsednik občine v Lakencu, nato predsednik SKOJ v Trebnjem, bil komandant novomeških brigad na progi Brčko—Banoviči in Šamac—Sarajevo in tudi namestnik komandanta delovne brigade na progi Brač—Elbasan v Albaniji.

Do 1952. leta sem opravljal najrazličnejše dolžnosti na SKOJ in v Zvezi mladine in se končno vrnil nazaj v usnjarsko stroko v IUV na Vrhniki. Od takrat živim tukaj in se imam že kar za pravega Vrhničana.

Polde Rapuž

V tovarni sem začel na odmaščevanju, šel na struženje, potem na ročno brizganje, postal predelavec v krom-dodelavi, opravil sminar za varnostne tehnike in bil dolgo tudi na tem delovnem mestu.

Vmes sem zaradi kadrovske težave v občinskih družbenopolitičnih organizacijah sprejel tudi mesto sekretarja občinskega komiteja ZKS. Od tam sem šel v Ljubljano na enoletno politično šolo in po njej prevzel mesto predsednika občinskega sindikalnega sveta. Vmes pa sem bil še pomočnik

direktorja obrtnega centra na Vrhniki. Kljub vsemu pa sem se znova vrnil k svojemu materialnemu podjetju industriji usnja na Vrhniki, kjer trenutno delam kot izmenovodja obdelovalnice.

Od mojega prihoda na IUV pa do danes se je podjetje zelo razvilo. Pogoji dela so se prav gotovo izboljšali za najmanj 100%. Tudi sama tehnologija je izredno napredovala. Ko sem prišel sem, je bilo še zelo veliko napornega fizičnega dela. Danes se skoraj vse opravi strojno, celo strojilnica se je modernizirala in tudi v njej je delo veliko lažje kot nekoč. To se odraža tudi na razpoloženju delavcev, saj lahko trdim, da so s pogoji dela zelo zadovoljni. Pa tudi osebni dohodki pri nas niso tako nizki — vsaj ne v primerjavi z drugimi.

Še največ problemov imamo z vzgajanjem in prilagajanjem mlajših delavcev v naši tovarni, ki po »učni dobi« prehitro zapuščajo tovarno. V usnjarstvu pa rabimo stalne in zveste ljudi, saj traja razmera dolgo časa, da se na delo privadijo in so v njem tudi uspešni.

Problem delavcev iz južnih republik nekateri prenapenja, saj lahko trdim, da so v večini dobri delavci. Nekaj je med njimi tudi takšnih, ki nimajo delovnih navad in prej ali slej tudi sami to ugotovijo in gredo od nas.

Naš kolektiv je močno povezan z življenjem tudi izven tovarne, saj velikokrat tudi materialno priskoči na pomoč pri najrazličnejših skupnih akcijah. V samoupravnih organih ni težav pri sprejemanju takšnih odločitev, saj so vselej tega našega deleža deležni tudi naši delavci, ki stanujejo po vseh krajevnih skupnostih v občini. Mirno lahko trdim tudi, da je vodstvo našega podjetja zelo zavzeto pri reševanju neposrednih ali posrednih problemov delavcev in da tudi zavzema zelo pozitivno stališče do najnovejših družbenih sprememb pri nas. Če tega ne bi bilo, bi gotovo ne mogli doseči tolikšnih rezultatov, kot smo jih.

Naloga kolektiva v prihodnje pa je predvsem nenehna borba za izboljšanje kvalitete, za kar naj bo odgovoren sleherni član — če želimo, da se bomo na tržišču obdržali vsaj na dosedanji ravni.

Na koncu mi še dovolite, da ob tej priliki čestitam in želim vse najboljše v prihodnjem letu vsem članom kolektiva in vsem občanom naše občine.

D. H.

Naše delovne organizacije

Gostinsko podjetje Mantova

O gostinskem podjetju Mantova sem se pogovarjal z njegovim direktorjem Slavkom Česnom.

Podjetje zajema hotel Mantovo s kegljiščem, gostilno Pri Dalmatincu, Močilnik, gostilno Verd in Biffe Jazon. Gostilni Pri lovcu in v Bistri pa smo za pet let dali v privatni zakup. Gostinsko podjetje Mantova je edino podjetje te vrste v občini. Včasih pa je bilo gostinstvo na Vrhniki zelo razdrobljeno. Naši lokali so bili v glavnem v najetih prostorih. Sele

Leta 1965 so imeli že 12 milijonov in v lanskem letu kar 90 milijonov ostanka dohodka. S tem so postali tudi zanimivejši za dobavitelje in poslovne partnerje.

Edina večja ovira so jim vseskozi bile njihove manjše gostilne v tujih prostorih, kjer so tudi delavci imeli slabše osebne dohodke. Kolektiv je zato vseskozi razmišljal o odkupu teh prostorov, še zlasti se je zanimal za odkup Močilnika, a je Turistično društvo, ki je njegov lastnik, to vsesko-

prej so iskali možnosti v združitvi z domačim trgovskim podjetjem, nato s kmetijsko zadrugo in trgovskim podjetjem, še kasneje z gostinskim podjetjem Turist iz Ljubljane in morda najresneje z ljubljanskim Viatorjem. Z njim so bili že zelo blizu rešitvi, ko je za to zvedel Transturist iz Škofje Loke, ki je tudi pokazal za združitev veliko interesa.

Delavski svet podjetja Mantova je bil že tik pred odločitvijo, ko se je nenadoma pojavil Slavnik iz Kopra, ki je zvedel za njihove namene in tudi dal svojo ponudbo. Ker je le-ta bila najugodnejša, je skupščina občine Vrhnika bila mnenja, naj se dogovarjajo odlej s Slavnikom.

Skupščina je takrat sklicala tudi širši politični aktiv in predstavnike gospodarstva v občini na razgovor, na katerem so bili prisotni tudi vsi trije resni ponudniki za združitev.

Rezultat je bil združitev Mantove s Slavnikom, do katere je prišlo leta 1969. Mantova je sedaj TOZD koprškega Slavnika.

S prenosom žiro računa Mantove iz Ljubljane v Koper pa je kolektiv Mantove dobil tudi zagotovilo o investiranju koprške banke v višini dveh milijard starih dinarjev v vrhniško gostinstvo in turizem. Žal pa se je v tem času bistveno spremenila naša kreditna in investicijska politika, tako da do uresničitve te možnosti ni prišlo. Tako so se morali odreči načrtu, ki je zajemal izgradnjo hotela B kategorije s 100 ležišči nasproti vrhniške bencinske črpalke in preureditvi gostišč v Bistri in Močilniku. Zemljišče za hotel je celo že odkupljeno in pripravljeno so že vsi načrti.

Ker je pri trenutni investicijski politiki načrt hotela za Mantovo neizvedljiv, je kolektiv celo pripravljen odstopiti

opraviti po predvidenem planu.

V okviru možnosti, ki so jim dane, Mantova le razširja svojo dejavnost. S 15 milijoni starih dinarjev lastnih sredstev sodeluje tudi v izgradnji Ulovke, kjer bo prevzela po dogovoru gostinski del dejavnosti.

Mantova se lahko pohvali z izredno visoko zasedenostjo, saj je do lanskega leta leta dosegala kar 97%. Z izgradnjo avtoceste je zasedenost (nočnine) sicer padla za 20%, a menijo, da se bo v prihodnjem letu stanje spet bistveno popravilo.

Poleg razširitve Močilnika, ki ga nameravajo uresničiti do konca septembra 1974, bo v prihodnjem letu Mantova adaptirala tudi gostilno na Verdu za 40 starih milijonov in z adaptacijo nadaljevala leta 1975 za nadaljnjih 30 milijonov. Bistra pa bo po njihovih načrtih prišla na vrsto v letu 1975.

Pravijo, da se je v zadnjem letu bistveno spremenila tudi struktura njihovih gostov in to v korist domačih. To ima dobre in slabe strani. Nekateri gostje se namreč menda preveč zavedajo, da je »vse naše« in to pojmujejo tako, da uničujejo inventar in skrbijo za nesnago. Morda velja to predvsem za mlajše obiskovalce. Tega res ne bi bilo treba. Nekateri gostje bi se morali bolj zavedati, da je poklic gostinskega delavca težak, in predvsem izpostavljen neprestani kritiki — in to celo s strani gostov, ki niso več trezni.

Škoda je tudi, ker postajajo sanitarije v Mantovi in bifeju Jazon kar javne, kar daje obema lokaloma neprijeten predznak. To je nujna posledica dejstva, da mesto sploh nima javnih sanitarij in so tako gostišča le žrtve neurejenih komunalnih zadev.

Z razumevanjem in s sodelovanjem vseh gostov pa bi bilo vendarle mogoče stanje veliko izboljšati.

Kolektiv Mantove želi ob novem letu vsem svojim gostom in vsem občanom vesele in zadovoljne letoletne praznike in obilo sreče v novem letu.

D. H.

Varstveni dodatek prejema upokojenci, ki imajo nižje prejemke od 883 din in še to tisti upokojenci, ki imajo pogoje do varstvenega dodatka. Tako je bilo mnogo primerov, da so imeli upokojenci nižje prejemke od mejnega zneska varstvenega dodatka, pa so plačevali samoprispevek. Tako je bilo pač določilo Odloka o uvedbi samoprispevka.

Občinska skupščina je 9. 10. 1973 sprejela spremembo tega odloka in sicer tako, da plačujejo samoprispevek le tisti upokojenci, ki prejema mesečno več kot tisoč dinarjev nadomestila. Za mesec november je Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja, oddelek za nakazovanje pokojnin, že upošteval spremembo tega odloka.

Vprašanje komunalno stanovanjskemu podjetju

V prejšnji številki smo obljubili, da bomo v prihodnje pogosteje skušali dobivati odgovore na probleme in vprašanja, ki zadevajo delo komunalno-stanovanjskega podjetja. Tokrat smo povprašali tov. Vladimirja Rota, tehničnega direktorja podjetja, kdaj namerava komunalno-stanovanjsko podjetje urediti panoje za plakatiranje, saj plakaterska mesta izbirajo organizatorji najrazličnejših prireditev in veselic kar sami po vseh najbolj izpostavljenih zidovih v mestu, s čimer prispevajo velik delež k njegovi neurejenosti in zanemarjenosti.

Tov. Rot nam je pojasnil, da je komunalno-stanovanjsko podjetje takšne panoje že naredilo in jih uporabilo ob referendumu za samoprispevek. Panoji pa so namenjeni trajnejši rabi, umaknili so jih le zato, da bi jih opremili še z ustreznimi strehami, ki naj panoje in plakate zaščitijo pred razpadanjem. Obljubil je, da bodo to uredili (in postavili na najprimernejša mesta na Vrhniki) najkasneje spomladi leta 1974.

Želel je tudi, naj objavimo njegovo prošnjo vsem organizatorjem najrazličnejših prireditev, naj nikar ne plakatirajo po obnovljenih avtobusnih postajališčih, saj so jih s trudom in precejšnjimi sredstvi komaj dostojneje uredili.

Upamo, da bo prošnja zalegla in istočasno tudi, da bo obljuba o panojih izpolnjena.

D. H.

Kolektiv Mantove na izletu

leta 1962 sta se ustanovili na Vrhniki dve gostinski podjetji: Mantova in Stari mlin. Leta 1963 pa sta se obe združili v gostinsko podjetje Vrhnika. Istega leta je bil tudi dograjen hotel Mantova in sicer ob zelo težkih pogojih, brez obratnega kapitala in brez slehernih skladov. Podjetje sploh ni imelo amortizacijskih sredstev. Takšno dediščino je tov. Česen prevzel v marcu 1963, ko je nastopil v podjetju kot direktor.

Tov. Česen je prava zakladnica podatkov, števil in vtisov in če bi hotel zapisati vse, kar sem od njega izvedel v slabih dveh urah, bi potreboval veliko več prostora. Zato sem se odločil le za nekatere morda najzanimivejše stvari.

Že od vsega začetka so imeli v podjetju hude kadrovske težave, saj so se v novi hotel selili z odločitvijo: iz stare Mantove v novo ne gre nihče. Imeli so torej nov hotel, niso pa imeli kadrov, ne stanovanj, niti sredstev zanje. Tudi osebni dohodki so bili zelo nizki. Rezultat vsega tega je bil, da so že v prvem letu poslovanja imeli 500.000 starih dinarjev izgube in v naslednjem že kar 2 milijona izgube.

Morali so se reorganizirati, povečati število zaposlenih v strežbi, čimveč prihraniti pri materialnih izdatkih. Rezultat je bil ta, da so že konec 1964. leta imeli čez 2 milijona viškov dohodka.

Z uspehom so se rešili hudih očitkov občanov, češ da jih preživlja občina itd.

zi odklanjalo. Kolektiv se zaveda, da bi bilo Močilnik treba nujno razširiti in mu povečati zmogljivosti. Turistično društvo je sicer samo dogradilo del kuhinje in skladišče, kar pa še vedno ne zadošča naraščajočim potrebam. Želja kolektiva Mantove je povečati lokal vsaj za 100 sedežev, organizirati plese z živo glasbo in ga tudi drugače primerneje urediti. Te želje so, vse tako kaže, tudi realne, saj nameravajo vse to uresničiti že v prihodnjem letu.

Hotel Mantova

Gostinsko podjetje Mantova se je vseskozi zavedalo, da je za uspešen razvoj podjetja nujno potrebno združevanje. Naj-

zemljišče in načrte, v katere je že vloženi več kot 60 starih milijonov dinarjev, investitorju, ki bi bil pripravljen dela

Odgovor tovarišu Koprivcu

Že v sklepu o razpisu referendumu za uvedbo samoprispevka za sofinanciranje izgradnje in obnove osnovnih šol in objektov za otroško varstvo na območju občine Vrhnika, je v 6. členu bilo v 2. točki zapisano, da upokojenci, ki poleg pokojnine prejema tudi varstveni dodatek, ne bodo plačevali samoprispevka.

Enako je zapisano v odloku o uvedbi samoprispevka, ki ga je sprejela občinska skupščina na seji 28. VI. 1973 in sicer v 2. točki 4. člena.

Predstavljamo vam predsednike KS Krajevna skupnost Zaplana

Pavel Bizjan, 33-letni kmet je predsednik sveta krajevne skupnosti Zaplana, ki obsega naselja: Zaplana, Jerinov grič, Prezid, Mizni dol, Strmica, Gornja Zaplana, Jamnik in Ulovka. Vsega skupaj le 56 hišnih števil in 200 prebivalcev, ki se v glavnem ukvarjajo s kmetijstvom, le v zadnjih letih delajo nekateri tudi v industriji na Vrhniki, v Logatcu in v Ljubljani.

Bizjan Pavel je predsednik sveta krajevne skupnosti in odbornik Skupščine občine Vrhnika že od leta 1964. Govori jasno in ne ovinkari, tudi če gre za občutljivejši stvari:

Bizjan Pavle

Za Zaplano še pred 10 leti skoraj nihče ni vedel. Znana je postala šele z izgradnjo počitniških hišic, s čimer je kraj dobil nove možnosti — turistične perspektive. Veliko razpravljamo v zadnjem času tudi o kmečkem turizmu. Samo z razpravljanjem sicer ne bomo dosegli ničesar, upam pa, da bomo skupaj s Skupščino občine prešli tudi k dejanjem. Upamo tudi, da bo gostinsko podjetje Mantova organiziralo obljubljeni ekskurzijo na Gorenjsko, kjer naj bi si ogledali uspešne primere kmečkega turizma. **Pri nas je za to obliko turizma veliko interesentov, le kredite bi bilo treba najti za ureditev turističnih sob in za ureditev ostalih pogojev, ki so nujno potrebni, če hočemo gostu nuditi vsaj najosnovnejše udobje. Kmečki turizem ima še posebno velike možnosti prav zdaj, ko dograjujemo Ulovko, ki bo privabila veliko število smučarjev.**

Za razvoj kraja in s tem tudi turizma je seveda potrebno urediti tudi vrsto drugih stvari. En kilometer ceste skozi naselje smo že asfaltirali, pri čemer smo izdatno pomagali s prostovoljnimi delom in samoprispevkom. Izkazali so se tudi lastniki počitniških hišic. Z začetim delom pa želimo nadaljevati, saj bi asfaltni trak radi potegnili do glavne ceste.

Za razvoj kraja v katerokoli smer je namreč nujno potrebna dobra cestna povezava. Urediti bomo morali tudi ceste IV. in V. reda — takozvane vaške ceste. Že za najnujnejše vzdrževanje teh cest bi potrebovali neprimerno več sredstev, kot smo jih bili v te namene deležni doslej.

Tudi z elektriko imamo težave, saj je napetost zaradi povečane porabe zelo slaba. Upamo pa, da bomo lahko Mizni dol in Gornjo Zaplano priključili na novo transformatorsko postajo.

Vodovod je pri nas tisto, kar bo v doglednem času verjetno nerešljivo na tak način, da bi vodo vsi črpali iz skupnega vira. Zaradi izredne raztresenosti naselja bomo verjetno morali še dolgo ostati pri kapnici.

Potrebovali pa bi telefon. To nikakor ni prevelika želja, saj smo brez njega nekako odrezani in v težjih vremenskih pogojih prepuščeni sami sebi. Interesentov za telefon je veliko — med vaščani in med lastniki počitniških hišic, katerih število dosega že skoraj 200. torej veliko več, kot je hiš domaćinov.

Želja je veliko in med njimi je tudi želja, da bi uredili cesto do Starega mlina, ki je zelo lepo naravno kopaljšče. Upamo, da bomo vsaj katero od teh naših mnogih želja le uresničili s svojo prizadevnostjo, s pomočjo lastnikov počitniških hišic in seveda z izdatnejšo pomočjo Skupščine občine.

Veliko smo storili že sami, saj smo ustanovili zelo delovno gasilsko društvo, ki ima kar 45 aktivnih članov, od katerih je že 30 članov opravilo izpit gasilca in kar 9 jih hodi v podčastniško gasilsko šolo v Ljubljani. Pripravljamo se celo na gradnjo novega gasilskega doma, za katerega imamo že načrte in zemljišče in veliko volje. Posebej se moram na tem mestu zahvaliti kmetu in gasilcu Viktorju Mačku, ki nam je brezplačno v ta namen odstopil kar 2000 m² zemljišča.

Sredstva za novi dom že zbiramo z dohodki na veselicah in drugih prireditvah. Upamo pa seveda na primerno pomoč občinske skupščine in na pomoč lastnikov vikendov. Vsa fizična dela pa bomo opravili sami, saj nam dobre volje resnično ne primanjkuje. Škoda, ker ni večjega odziva mladih, upamo pa, da se bo to spremenilo, saj resno pripravljamo ustanovitev aktivna mladih pri novem gasilskem društvu.

Vaško šolo uporablja matična šola Janeza Mraka iz Vrhnike le za šolo v naravi. To je škoda, saj je stavba zato skoraj vse leto neizkoriščena. Zapravili smo že, da bi šolo prevzela v upravljanje naša kra-

jevna skupnost, pa so nam odklonili.

Pogrešamo večjo dejavnost tudi drugih organizacij v kraju, zlasti je škoda, ker ni delavnejša krajevna organizacija SZDL. Naša želja je razgibati družbenopolitično in družabno dejavnost v naši krajevni skupnosti in pri tem računamo predvsem na lastne sile, a tudi na pomoč s strani Občinske skupščine.

Vsem občanom naše krajevne skupnosti in vsem lastnikom počitniških hišic želim ob tej priliki še uspešnejše leto 1974.

D. H.

Urednikov stolpec

Pa je vendarle od številke do številke bolje. Bolje zato, ker le nismo več tako zelo osamljeni. Vedno več je takšnih, ki se nam oglašajo, sporočajo novice, želje, vprašanja. Počasi in vztrajno. Današnja številka Našega časopisa je že bogatejša, vsebinsko nekoliko pestrejša in za nameček še lepša (z novim pokrivalom). To seveda še zdaleč ni tisto, kar si na tihem želimo in kar si morda malo manj tiho želite tudi vi.

Zelo nas veseli, da je tolikšen odziv pri mladih in najmlajših. Želimo si le, da bi mladi novinarji dolgo ostali zvesti Našemu časopisu — zvestobo jim bomo vračali s pridenim objavljanjem.

Škoda pa je, da so še vedno najmanj odzivni tisti tovariši in tovarišice v vodstvih družbeno političnih organizacij, interesnih skupnostih in organizacijah združenega dela, ki bi morali pokazati največ živga in dejavnega interesa za pravočasno in objektivno obveščanje občanov, ki so jim zaupali tako odgovorna mesta.

To samo mimogrede, saj novoletni čas ni čas nerganja in slabe volje, očitkov in preprirov. Je pa to tudi čas obračunov, tehtanja preteklosti, čas samokritike in odločitev za prihodnost. Vsak naj zato sam sebe oceni v preteklem letu in pri oceni naj bo zelo strog — potem šele si načrtujemo prihodnje leto.

Naš časopis bo v prihodnjem letu boljši, bolj pester in več nas bo, ki bomo v njem sodelovali. Če pa tega ne bomo zmogli, če bomo le životarili, na silo krpali številko za številko, je veliko bolje, da ne dočakamo prihodnjega novega leta.

Upamo, da nam tega le ne bo treba, saj imamo dovolj moči, volje in trme, dovolj zravnano hrbenico za napore, ki nas čakajo.

Ko bomo ob letu delali obračun svojega dela, bomo že utrujeni, izoblikovan časopis, ki se ne bo mogel več izgovarjati na svojo mladost in neizkušenost, zato bo moral pred bralci zagovarjati svoje napake in zanje odgovarjati. To naj bo mota našega dela v prihodnjem letu.

Doro Hvalica

Otvoritev novega vrtca na Vrhniki

Že leta 1949 se je na Vrhniki pokazala potreba po varstvu predšolskih otrok. Takrat je bilo največ mater zaposlenih v tovarni usnja na Vrhniki, zato so na pobudo AFŽ ustanovili »Dom igre in dela«. Ustanovitelj DIDA je bila tovarna usnja. DIDA se je kasneje preimenoval v Otroški vrtec. S tem naslovom dela še danes.

Potreba in pomen predšolske vzgoje je naraščala iz leta v leto in v zadnjih treh letih je bilo odklonjeno veliko prosilcev. Temeljna izobraževalna skupnost se je zato pred enim letom odločila za gradnjo novega vrtca. Odločili so se za montažni vrtec, ker je čas zelo priganjal. Na banki je bilo vezanih 200 milijonov starih din. V decembru 1972 pa je prišlo do finančnih sprememb in so bila vsa posojila za te vrste objektov ukinjena. Kako torej začeti z zidavo? »Marles« Maribor je odobril posojilo in z njihovo pomočjo stoji danes pred nami nov Vzgojni varstveni dom s kapaciteto 156 otrok, od tega: 36 otrok za jasli od 4. mesecev do 2 let in 120 predšolskih otrok od 2. leta do vstopa v šolo. Potreba je večja kot je zmogljivost novega vrtca, zato bo en oddelek ostal v stari zgradbi, če bo le mogoče dobiti potreben kader.

TIS je pripravil otvoritev že za 29. november, zaradi nedokončanih del pa se je otvoritev preložila na 22. december.

Dedek Mraz nam je to leto prinesel res veliko darilo, za katerega se delavna skupnost VVZ zahvaljuje vsem, ki so sodelovali pri gradnji in z razumevanjem in z dobro voljo reševali vse probleme.

Fani Fefer

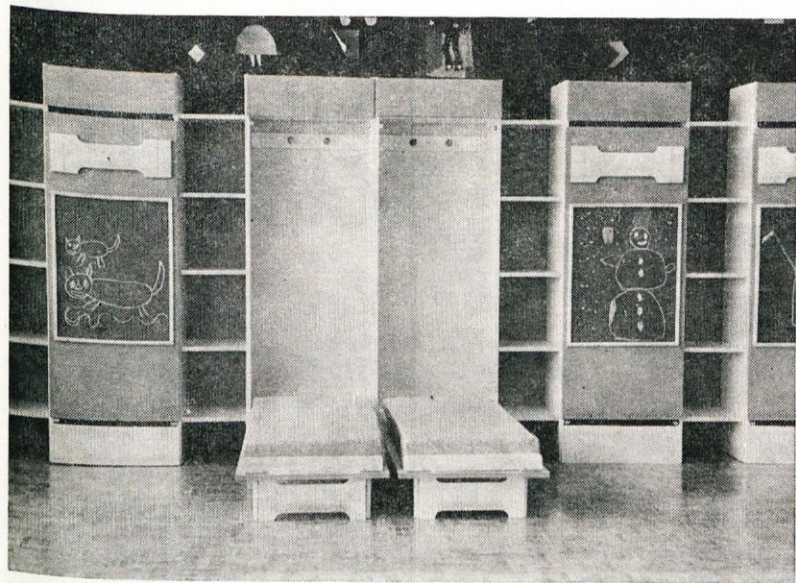

Dvoriščna stran

Atrij

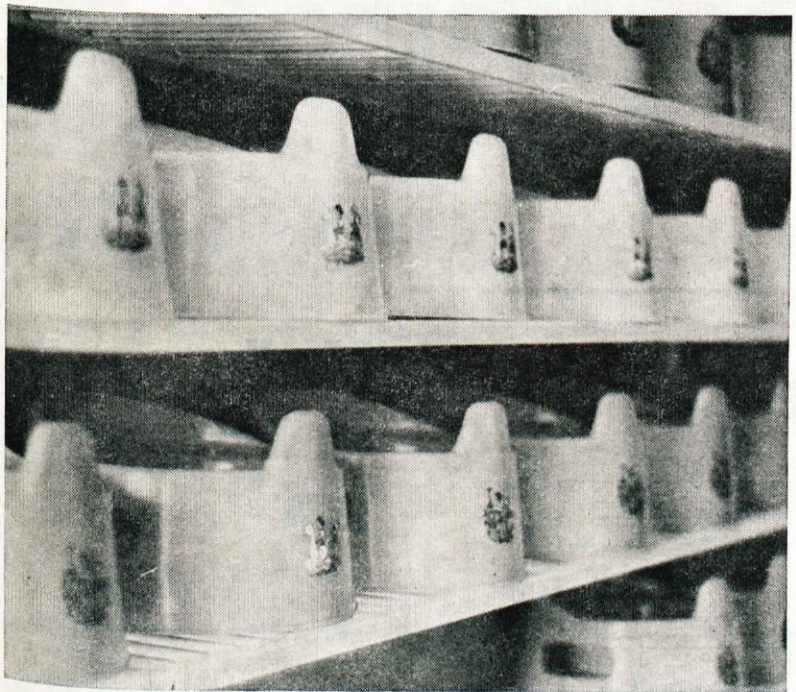
Sončne in senčne strani mojega otroštva

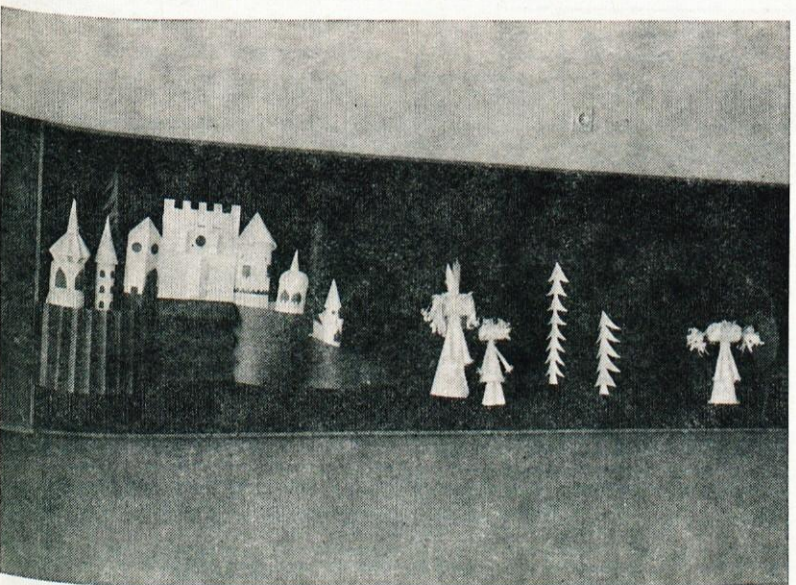
Skrite posteljice

Igralnica

»Kahlce«

Kakor v pravljici

Otroštvo. Ta beseda me spominja na igranje s punčkami in zdi se mi, da je ta brezskrbni čas že daleč za mano. Sedaj so punčke nadomestile knjige, le včasih se ob pogledu na svoje igrače spomnim tistih časov.

Spominjam se praznovanja svojega četrtega rojstnega dne. Mami mi je podarila velikega medveda. Igrače sem bila strašno vesela in Nikec, kakor sem ga imenovala, je postal moj največji prijatelj. Oblačila sem ga v svoje premajhne obleke in tako je bil kakor živ. A zame je tudi bil živ. Po cele popoldneve sem se pogovarjala z njim. Previjala sem ga, mu pekla torte iz blata in velikokrat sva šla tudi k zdravniku. Tam je od zdravnice dobil injekcijo. Zdravnica sem bila seveda jaz.

Medtem sem vse bolj odrasčala. Igrače me niso več zanimale. Moj medvedek je sameval v kotu na kavču ves umazan in raztrgan. Poleg tega pa je vedno dražil starega očka, ker mu je padal na nos, ko se je ulegel na kavč. To ga je strašno jezilo in ves čas je obljubljal, da ga bo vrgel na ogenj. Jaz se takrat nisem več dosti igrala z medvedkom, kajti začela sem hoditi v šolo. Zato sem dovolila, da je nekega dne Nikec romal v peč. Pozneje sem se dostikrat spomnila nanj. Bilo mi je dolgčas po njem in zato sem naskrivaj potočila tudi marsikatero solzo. Temu se danes smejem, toda takrat sem se počutila brez njega osamljena.

Spominjam se tudi, kako nerada sem šla zvečer spat. Ko sem bila še manjša, so me nosili spat zavito v topli odeji, sedaj pa sem morala kar sama. Tiho sem zlezla v posteljo in mami je ugasnila luč. Tedaj pa se je začelo. Natanko sem poslušala, če je kdo kam šel, kajti strašno sem se bala, da bom ostala sama v hiši. Poleg tega pa sem vedno nekaj slišala, še sama ne vem, kaj. Če pa sem poklicala mami in sva skupaj poslušali, ni bilo slišati ničesar.

Tako so potekali moji otroški dnevi. Tako hitro, se mi zdi, da so minili. Začela sem hoditi v šolo in sedaj sem že v 8. razredu. Starejši velikokrat rečejo: »Kje je mladost in kako radi bi bili spet majhni. Morda si bom tudi jaz nekoč želela tako. Toda sedaj si želim odrasti. Ko bom velika, se bom rada spominjala svojih otroških dni.

Ksenija Petrič, 8. c
Osnovna šola Ivana Cankarja

Vsakemu otroku so starši boljši od vseh ljudi na svetu, zato najprej pri njih išče pomoč, varstvo in razumevanje, kadar je v stiski.

Kadar se ozrem v svojo rano mladost, se mi usta kar sama razležejo v smeh. Kot

edinka sem bila zelo razvajena in sem dobila skoraj vse, kar sem si želela. Bila sem več kot zadovoljna. Takrat še nisem pogrešala bližjega stika s starši, ter njihove pomoči. Le kadar je v družbi prišlo do kakšnega prepira, sem se zatekla k očku. Nekoč me je neki fant pocukal za lase, jaz pa takoj k očku, da bi ga ta pretepel. Očka seveda tega ni storil. Rekel je, da se v take zadeve ne vmešava. Jaz pa sem bila užaljena, saj sem prvič naletela na odbito prošnjo. Ves dan sem kuhala trmo, tako da sem jih od očka še nekaj krepkih dobila.

Toda vedno bolj sem odrasčala, vedno bolj drugače sem gledala na ta dogodek. Spoznala sem, da je imel prav. Komu pa bom prišla potožiti takrat, ko bom že velika. Očka me je hotel pripraviti na samostojnost.

Z leti pa sem začela v sebi čutiti, da se moram staršem v vsem zaupati. Sprva je šlo težko, ker sem bila navajena svoje misli ljubosumno čuvati. Očka in mami sta se živo zavzela za moje probleme in vedno bolj sem se predajala njunim pametnim nasvetom. Očku sem se bolj zaupala v šolskih stvareh, mami pa že bolj v intimnih. Razložila mi je, kako se moram kot dekle obnašati, napovedala mi je še druge dekliške težave, tako da sem bila že pripravljena na zrelostno dobo. Postala sem dovolj zglodna in to največ po mamini zaslugi.

Sedaj se z mamo vsak večer pogovarjava in zraven pleteva. Tudi očka kdaj pa kdaj pokuka izza časopisa in kaj pripomi. Čeprav je med nami tudi nekaj nasprotij, se nikoli ne prepiramo.

Priznam, da sem malce preveč podvržena modnim muham, kar posebno očetu ni všeč. Včasih se moram od srca nasmejati njegovim pripombam glede mojega oblačenja. Nekoč mi je rekel, da imam take hlače kot jih nosijo stari muslimani in da mi samo še turban manjka.

Sedaj že leto in pol stanujemo v novi hiši, za katero smo morali vsi veliko pretrpeti. Odreči sem se morala mnogim mikavnim dobrotam. Ni mi bilo težko, ko sem videla, kako očka in mami obrneta vsak dinar in pretehtata vsak izdatek. Včasih sta po cele dneve gerala pri hiši. Jaz sem bolj malo pomagala, ker mi nista dovolila: »Ti se raje učil!« sta mi rekla. Še z večjo vnemo sem se začela učiti, saj vem, da ju z lepim šolskim uspehom še najbolj razveselim.

Občutek imam, da je naša družina najsrečnejša na svetu. Ne prepiramo se, drug drugemu pomagamo in tako sami sebi ustvarjamo družinsko srečo.

Mislim, da se še sama ne zavedam svoje sreče in počutim se nekako krivo, ko opazujem svoje prijateljice, ki niso tako srečne, bodisi zaradi očeta pijanca, zaradi nerazumevanja staršev pd. Mnoge se bojijo domov s slabimi ocenami. Jaz se ne, čeprav se mi to redkokdaj zgodi. »Saj se zase učiš, ne za naju!« sta mi rekla očka in mami.

Mislim, da bo naša družina vedno tako srečna kot sedaj in da bo na mojo mladost še sijalo svetlo sonce.

Milena Knez, 8. a
Osnovna šola Ivana Cankarja

Kdo naj bi bil na svetu srečen, če ne otrok. Uživa v igrah in brezskrbnosti. Toda žalostno je, da tudi vsi otroci niso srečni, še polovica ne.

Danes, ko sem že malo starejša, se oziram nazaj na svoja prva leta življenja. Nanje me vežejo najlepši spomini. Ko tako brskam po spominu, se sama sebi zdim smešna mala punčka, kot sem bila takrat. Gledam se, kako sedim pod drevesom s svojo ljubljeno punčko. Travnate bilke me zbadajo po nogah, da se nemirna presedam. Tam sedim tako dolgo, da zaspim. Še v sanjah privijam k sebi svojo punčko. Tembolj mi je draga, ker nimam na kupe igrač. Moje igrače so bile punčke, kamenčki, palčke, pesek, domine in majhnen plastičen psiček. Ko mi je bilo štiri leta, sem dobila živo igračo. Mama mi je prinesla majhno sestrico. Moji starši niso bili bogati, da bi mi izpolnili vsako željo. Takrat sem bila sicer užaljena, če nisem bila uslišana, sedaj pa dobro vem, da so male odpovedi potrebne. Tisočkrat več je vredna očetova in materina ljubezen kot pa izpolnitev vsake želje.

Spominj pa se dotaknejo tudi nedeljskih popoldnevov. Skupaj smo odhajali v gozd in tam nabirali rože, ogledovali drevesa in še vse, kar je zanimivega. V gozdni tišini smo še bolj občutili, da živimo vsi za enega, eden za vse. Večkrat pa smo v nedeljo popoldne ostali doma. Igrali smo se različne igrice. Včasih smo šli skupaj na vrt in si ogledali vse po vrsti. Ob večerih, po končanem delu, so starši našli čas in se pogovorili z mano vse tisto, kar me je zanimalo. Teh iskrenih pogovorov se z veseljem spominjam. Seveda se takrat nisem zavedala, da ti pogovori krepijo vez med nami.

Z bridkostjo se spominjam dne, ko sem mamo razžalila, da je jokala. Teža krivde me je pekla in me peče še sedaj.

Vedno bolj se zavedam, da moje otroštvo ne bi moglo biti lepše, kot je bilo. Bila sem deležna ljubeče materine roke, ki me vodi še sedaj, in očetove

(Nadaljevanje na 8. strani)

(Nadaljevanje s 7. strani)
skrbi. Seveda me je kdaj pa kdaj tudi bolj trdo potipal, za kar pa vem, da je storil iz ljubezni. Prepričana sem, da starši, ki svojega otroka nikdar ne kaznujejo in mu nudijo vse, kar želi, slepo ljubijo svoje otroke. Ne skrbi jih, kaj bo z njimi v bodočnosti, kako bodo samostojno pošteno živeli.

Staršem sem hvaležna za srečno otroštvo. Hvaležna sem jim, da so se in se še vedno trudijo, da bi me vzgojili v poštenega človeka, ki zna premagovati ovire na svoji poti. To pa je tudi cilj vseh dobrih staršev.

Marija Marolt, 8. a
Osnovna šola Ivana Cankarja

Moje otroštvo je bilo srečno. Primerjala bi ga lahko jasnemu nebu, ki ga le tu pa tam pokrije oblček, kakor tudi srečo brezskrbne mladosti včasih skali senca žalosti.

Bila sem majhna in nevedna deklica, vendar se mi je svet okoli mene zdel lep in srečen. Kje so tisti veseli dnevi, polni brzskrbnih uric? Ti trenutki so samo še daljni spomini.

Bilo mi je komaj nekaj let, ko je šel ati k vojakom. Takrat še nisem vedela zakaj, le to vem, da sva z mamico ostali sami in okoli naju se je zgrnila tema in samota. Obe sva ga zelo pogrešali in šteli dneve do njegove vrnitve. Čas je bežal in naposled je napočil trenutek, ko se je ati vrnil. Bila je zima in v kuhinji je bilo prijetno toplo. Nestrpno sem pogledovala k vratom in prisluškovala, če se slišijo težki koraki. Na vrata je narahlo potrkal. Stekla sem, jih odprla in padla atiju v naročje. Snidenje je bilo pristrčno tudi z mamico in žalost nama je hipoma splahnela iz src.

Naš vrt je bil takrat še zelo obširen. Bogatila so ga številna sadna drevesa, srebrna smreka in vrba žalujka. Vrba se je raztezala nad potokom in se košatila visoko v nebo. Imela je zelo upognjeno vejo, ki smo jo deklice uporabile za gugalnico. Imenitno je bilo takole jezdit na »konju«. Včasih se je zgodilo, da je katera od nas po nerodnosti telebnila na tla. To je bilo smeha! Vrba nam je delala čudovito senco in počutile smo se kot v bunkerju. Drugim otrokom pa je bil vstop v naše skrivališče prepovedan.

Na drugi strani vrta so v Hribski potok vodile stopnice. Bose smo tacale po mrzli in ne pregloboki vodi. Odmikale smo skale in lovile kapeljne. Pristali so v praznih konzervah. Kakšen užitek je bil to! V cellem dopoldnevu smo prebrodile skoraj ves potok in tudi pod žago smo pogledale. Ker pa nismo bile fantje, kapeljnove nismo spekle na ognju, temveč smo jih vrgle nazaj v njihovo bivališče.

Pri sosedu so imeli purana, ki se je napihnjeno premikal po dvorišču gor in dol. Tja sem zahajala k prijateljici Neni, da sva se igrali. Nenadoma se je napihnjenec zapodil vame zaradi rdečega puloverja. Stekla sem na naše dvorišče, a a ta falot za mano. Kar odska-koval je, da ga je odnašalo na

levo in desno stran. Kričala sem in moji starši in stric so prihiteli pogledat. Stric je puranu v noge vrgel kamen. Re-vež je odtancal po eni nogi domov. Jaz sem spila kozarec vode, da se mi je polegel strah. Drugi dan sem zvedela, da so pohabljenja purana zaklali.

Najraje pa sem se ubadala z mucu Mico. Ko je skotila mladiče, so bili zame žive igračke. Toda po nekaj mesecih so zgnile, kot da bi se vdrli v zemljo. Moja žalost je bila nepopisna. Naslednji mladički so tudi izginili kakor kafra, ker jih nismo mogli obdržati in so jih vzeli dobri ljudje. Zanje mi je bilo hudo in nič koliko dni sem prejkala.

Najnežnejša leta moje mladosti so hitro minila. Zame so bila lepa. Živim v svobodni in srečni deželi. Vendar veliko otrok na svetu ni srečnih in veselih, ker v njihovi domovini divjajo vojne in pustošenja. Večkrat pomislim nanje in si zaželim, da bi vsi otroci sveta lahko živeli v miru in sreči.

Saša Bricelj, 8. b
OŠ Ivana Cankarja

Pogled z Malnic

Stale smo nad vznožjem Trebevnika in opazovale našo kotlino. Videle smo, da je Borovnica velika vas, stisnjena v ozki kotlini, obdani s hribi. Na južnem koncu je kotlina zaprta. V tem delu leže vasi: Ohonica, Njizevec, Zabočevo in Brezovica. Borovničani rečemo temu predelu Koti, prebivalcem pa Kočani. Ta vzdevek je nastal zato, ker leže vasi v kotu kotline. Vas Dražica povezuje Kote in Borovnico. Proti severu se kotlina odpre in razširi. Borovniško polje se podaljša v Ljubljansko barje, ki mu pri nas rečemo Mah. Meja med poljem in barjem se hitro opazi po barvi prsti. Na polju je rjava, na mahu pa črna.

Videle smo tudi hribe, ki zapirajo barje. To so Polhograjski Dolomiti.

V vzhodnem delu, pod Planino, teče potok Borovniščica. Priteče iz soteske Pekel, kjer naredi pet lepih slapov. Ko zapusti našo vas, se počasi vijuga po barju, dokler se ne izlije v Ljubljano.

Iz napetega opazovanja nas je predramil električni vlak, ki je drvel iz Ljubljane proti morju.

Po asfaltni cesti, ki se na križišču pri Petriču razcepi proti Vrhniki in Podpeči, je brzelo veliko avtomobilov.

Zelo lepa je naša kotlina. Pridite, dragi prijatelji! Obiščite nas!

Božena Močnik, Vera Karloci, Marija Švigelj in Breda Drašler, 4. a, novinarski krožek
Borovnica

Program izobraževanja članstva ZK v sezoni 1973/74

V prihodnjem obdobju nameravamo vse več pozornosti posvečati izobraževanju članstva, zato smo se na konferenci dogovorili za nekaj osnovnih priprav za uspešno vodenje in usposabljanje članstva.

Ustanovili bomo samostojno komisijo za idejno politično usposabljanje, v kateri naj bodo idejno močni in sposobni ljudje. Za kvalitetno izvajanje programa in za pripravo predavanj bomo pri komiteju formirali aktiv predavateljev. Za izobrazbo tega kadra je poskrbljeno tudi pri CK ZKS, kjer je to nalogo prevzel marksistični center. Razmisliti bo potrebno tudi o Delavski univerzi, ki smo jo že imeli; ali pa se trdneje povezati z Delavsko univerzo Boris Kidrič v Ljubljani, ki naj bi imela svojega zastopnika na Vrhniki.

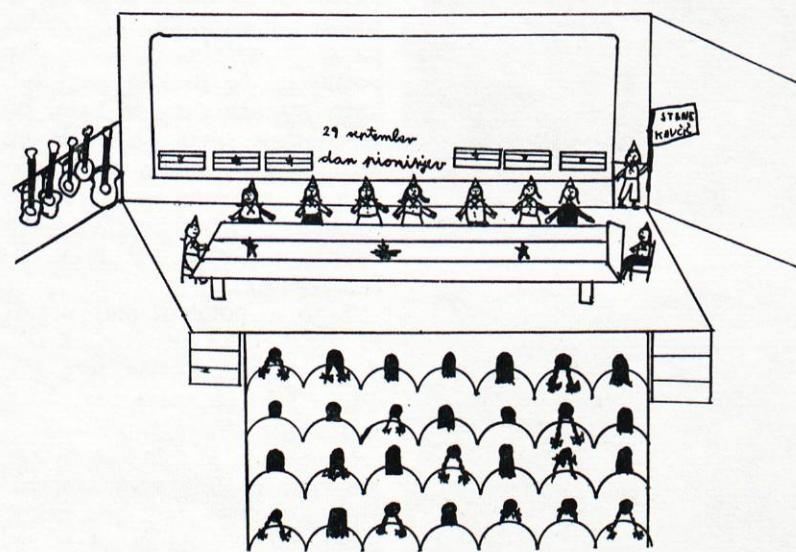
Vse organizacije in aktivni naj bi poleg programa na nivoju občinske konference ZK sprejele še svoj minimalni program v okviru predavanja z nekaj osnovnimi temami.

Tako naj bi komite v tej sezoni organiziral seminar za novo sprejete člane, za vodstva ZK v osnovnih organizacijah, katerega osnovna naloga naj bi bila hitra in učinkovita usposobitev sekretarjev osnovnih organizacij, aktivov, članov komiteja, konference itd.

Sklep, da se organizira tudi politična šola je prav gotovo ena izmed glavnih nalog, ki nas čaka v tej sezoni. Politično šolo bi v letošnjem letu organizirali po tako imenovanem A programu, naslednje leto pa nadaljevali z B programom.

SOJER Jože

Pionirski sestanek

Imeli smo pionirski sestanek. V kino dvorani smo se zbrali vsi pionirji naše šole na delovno konferenco.

Poslušali smo poročila o delu pionirske organizacije ter sprejeli nove naloge. V predsedstvu so bili zastopniki vseh krožkov. Sedli so za dolgo mizo. Ob strani je bila razpeta pionirska zastava. Sklenili smo,

da se bomo vključili v Jugoslovanske pionirske igre. Vsi smo imeli rdeče rutke in ti-tovke.

Na koncu smo zapeli državno himno ob spremljavi tamburaškega orkestra.

Močnik Božena, 4. a
novinarski krožek
Borovnica

Zlata teta Čuka

Ko sem dopolnila 5 let, smo se vselili v našo novo hišo. Prej smo živeli v Ohonici pri starih starših po mami.

Očka in mamica sta premljevala, kdo bi naju z bratcem pazil tisti čas, ko sta v službi. V našem kraju je težko dobiti varuhinjo. Po dolgem iskanju sta se spomnila na neko maminoro sorodnico. To je stara žena, že krepko čez 70 let ima.

Privolila je, da naju bo pazila. Piše se Frančiška Čuk. Klcali smo jo teta Čukova. Bratec Matjaž, ki takrat še ni znal dobro govoriti, pa jo je poklical vedno samo Čuka. Ker se na ta vzdevek ni ujezila, jo odslej vsi otroci kličemo Čuka, ali teta Čuka.

To je zlata žena. Mirna je, dobra in potrpežljiva. Zelo rada naju ima in midva njo. Včasih jo moj bratec boža in ljubi-kuje, drugič pa je spet naga-jiv in malo robot do nje. Toda ona mu nič ne zameri. S staro roko ga pogladi po svetlolasi glavici. To gane tudi našega hlačmana. Malo postrani jo pogleda, nato pa reče: »Čuka, rad te imam.« Potem je spet vse dobro.

Mateja Kovačič, 3. b
novinarski krožek
Borovnica

Naš šolski vrt

Pred šolskim poslopjem med glavno cesto in kolesarnico je velik in lep vrt. Obdaja ga živa meja kaline in šipka. Posejan je s travo. Iz trate rastejo drevesa, okrasni grmiči in razno cvetje. Posamezne dele vrta ločujejo s peskom posute stezice.

V vrtu je tudi akvarij. Poleti cvetijo na vodni gladini lepi beli lokvanji. Zdaj je prazen, ker voda že zmrzuje. Ob akvariju rastejo rože in veliki šopi močvirske trave. V zadnjem delu vrta pa je terarij za plazilce in želve. Tudi ta je sedaj prazen.

Šolski vrt je lep in negovan. Oskrbujejo ga člani prirodoslovnega krožka pod vodstvom tov. Marinčeve.

Marta Škrbec, 3. c
novinarski krožek
Borovnica

Delež Liko

Že v prejšnji številki našega glasila smo obljubili, da bomo tudi v prihodnje objavljali podatke o tem, kako in koliko razumevanja kažejo vrhniška podjetja za najrazličnejše solidarnostne in komunalne akcije. V prejšnji številki časopisa smo vam posredovali podatke iz IUUV, danes pa vam posredujemo podatke iz tovarne LIKO Vrhnika. V letu 1973 je kolektiv LIKO odobril:

— za financiranje športnih in drugih družbenih dejavnosti	35.000.—
— financiranje potreb krajevnih skupnosti, cesta Borovnica—Brezovica, zdravstveni dom in pretvornik	120.000.—
— za delavce, ki živijo v skromnejših materialnih razmerah	10.560.—
— v občinski solidarnostni stanovanjski sklad	338.000.—
— stanovanjski krediti delavcem LIKO	50.000.—
— za gradnjo spominskega doma v Kumrovcu	20.000.—
— za organizacijo zbora aktivistov v Cerknici	10.000.—
— nabava stanovanj samskim delavcem LIKO na Verdu	335.000.—
— skupaj	948.560.—

Srečanje ob 50-letnici

25. novembra je bilo v gostilni »Malči« na Stari Vrhniki srečanje bivših sošolk n sošolcev ob petdeseti obletnici končanega osnovnega šolanja na Vrhniku. Zbrali smo se v kar lepem številu, škoda je le, da so organizatorji v toku let pozabili na nekatere naše bivše sošolce. Veseli pa smo bili, da je našemu jubilejnemu srečanju prisostvoval naš takratni učitelj, tovariš Vuk Slavko. Do solz nas je ganil predvsem njemu namenjen pozdravni govor, ki ga je izredno lepo in iz srca pripravila Francka Potrebuješ.

Srečanje je potekalo v prijetnem vzdušju in klepetu, saj nam nikakor ni hotelo zmanjkati besed. Res, veliko smo si imeli povedati, saj se nekateri nismo videli že veliko časa. Znova so oživel prijetni dogodki izpred petdesetih let, ob obujanju katerih smo oživel tudi mi. Življenjska pot je v glavnem za nami, za nekatere bolj, za nekatere manj trnova, edini pa smo si bili v tem: »Da, da, takrat je bilo najlepše.«

S. M. st.

Razpis za priznanja OF

Žirija za podeljevanje priznanj OF pri občinski konferenci SZDL Vrhnika razpisuje za leto 1974 do pet (5) srebrnih priznanj OF.

Priznanja lahko prejmejo občani ali družbeno politične in delovne organizacije, ki s svojim nesebičnim delom in prizadevanji prispevajo k razvijanju in krepitvi samoupravnih socialističnih družbenih odnosov.

Predlagatelji so lahko organizacije ali posamezniki. Predloge zbira žirija za podeljevanje priznanj OF pri občinski konferenci SZDL Vrhnika, Cankarjev trg 8, do vključno 15. februarja 1974.

Žirija
za podeljevanje priznanj OF
pri Občinski konferenci
SZDL Vrhnika

Zgodba za praznične dni

POLHARJA

Jesen je priklovrtila v Podhrast in njemu sosednje kraje z vsemi svojimi dobrimi in manj dobrimi lastnostmi. Med prve spada prav gotovo staroslavni lov na polhe, ki ga je opisal že pokojni Valvazor. In prav tako brez vsakega nepotrebne pretiravanja, kakor je lov na polhe opisal Valvazor, želim tudi jaz popisati naslednjo prigodo, ki sta jo dva junaška polharja doživela v podhrastniških gozdovih.

Nekega jesenskega večera sta se dva člana podhrastniške vaške skupnosti, ki so ju zmerjali za Pepeta in Janeza, domenila, da skupaj vtakneta

svoja nosova tja med smreke, hraste, breze, bukve in kar je še slične napote po notranjskih gozdovih; vse to pa z ednim ciljem, da nalovita čimveč tolstih polhov, ki naj bi potem prezimili kar v njunih želodcih, oziroma tam, kamor bi jih želodec poslal.

Ker je že taka navada, da povsod nastajajo problemi, kakor hitro je treba kaj narediti, sta se s problemi srečala tudi naša dva mušketirja. Prvi problem je nastal, ko sta začela iskati primerne pasti. Oba skupaj sta namreč premogla eno samo pravo past. Pa ne bi bila prava podhrastčana, če se ne

bi znašla tudi v tej krizi! Past za podgane tudi za silo nadomesti pravi »šklop« in tako je njuno orožje naraslo na pet pasti, bolj ali manj uporabnih.

Janez in Pepi sta junaško pristopila k izvršitvi pravkar sprejetih sklepov. Oprtala sta dva orjaška nahrbtnika častiljive starosti, napolnjena sta bila s pastmi, krompirjem in seveda s čutarico, v kateri je bila tista priljubljena pijača, ki jo vrli podhrastčani imenujejo »kačja slina«. »Kačjo slino« je skuhal Pepi z domačega sadja in najboljši liter te korajžo vzbujajoče tekočine je (Nadaljevanje na 10. strani)

Novoletna križanka

Ivan Cankar

	VITAMINI	LJUBLJ. LOKAL	PRISTAN. V ALŽIRIJI	SLOVAN. Ž.IME	VEZNIK	AVTOM. OZNAKA KOROŠKE	NEPISM. ČLOVEK
	PERZIJA					DUŠIK	
	OBRN.IME KIT.VODIT.				VEZNIK	TIR	
VRSTA VRBE		OBLIKA GL.TRETI					
PREŠERN. ROJSTNI KRAJ			POLMER		PREDHOD. SZDL		
POLDRAG KAMEN			VODNA RASTLINA STALNI NAROČNIK		LITER		
NEZNANEC		AVTO.OZN. KARLOVCA		TUJE M. IME	LATINSKI PREDLOG NOVA EK. POLITIKA		
REVIJA ZA OTROKE						VOKAL	
			AGAMEM- NONOV SIN			IZVRSTNO VINO	
SODNI SPIS							
PREDLOG		OTEPSLAME 4.SKL.MN. TURŠKI VELIKAS					VEČNO MESTO
SOGLAS- NIK	GR.BOG NESREČE			TUJ DVOGLAS.	AVT.OZN. SLOV.MESTA SOGLASNICA		
JAZON- OVI SPREMLJ.							
ATOMSKA PEČ						DOLŽ. MERA	

(Nadaljevanje z 9. strani)
namenil prav za polharsko noč. Ko sta tako otovorjena korakala proti svojemu že predhodno ogledanemu lovišču, sta na robu gozda, ob svitu baterijske svetilke, nabrala še dobro merico sladkega kostanja, da si tako izboljšata svojo nočno pojedino. Kdo pa naj vzdrži lačen in to celo dolgo noč, v prelepem gozdnem okolju in čistem zraku, ki kar dražji želodec in ostala prebavila, ki imajo svoje domovanje v telesu hrabrih podhrastčanov.

V lovišče sta prilomastila in prisopihala, kakor lokomotiva iz časov njegovega veličanstva Franca Jožefa. Ko sta si za silo uredila svoj začasni bivač, sta prvo skrb posvetila kurjavi, kar pa ni bilo težko, saj je suhljad ležala vsepovsod, kakor koščki kruha okoli nekaterih menz. Morda bo kdo pomislil, da bi bilo bolje najprej poiskati polšje luknje in prostore, kjer bi nastavila pasti. Pa ona dva nista bila teh misli. »Da bi najprej za živali skrbela! Figo, sva pa že midva

prva na vrsti; najprej bova poskrbela za svoje udobje, nato za polšje!« In sta tako naredila. Nanosila sta drv za celo noč, zakurila ogenj in, ko je nastala žerjavica, sta dala peči krompir in šele nato je napočil tisti slovestni trenutek, ko sta privlekla iz nahrbtnika pasti. Junaško sta krenila na svoj prvi obhod in z baterijsko svetilko iskala primerna mesta, kamor bi nastavila pasti. Ob robu jase sredi gozda sta nastavila zadnjo past, podgane

je Pepi do tedaj lovil vanjo in šele tisti hip jo je prvič zadela čast, da se sreča tudi s plemenito divjačino.

»Da bi le sove ne bilo v najin revir,« je zamomljajal Pepe, »ona požene vse polhe, ne vidiš in ne slišiš jih več, če zauka sova, saj vedo, da si med njimi išče svoje večerjo.«

Pa se je ravno tedaj — kakor da šment razume človeško govorico — oglasila sova. Uhu-huhu, se je na veliko jezo naših dveh junakov oglasila iz košate breze onkraj jase. Pepi je škrtal s plombiranimi zobmi, da so plombe kar v parih letele v orumenelo praprot. Z baterijsko svetilko, ki je svetila »v piko,« kakor je dejal, je svetil v brezo in s snopom svetlobe iskal poljšji strah, ki je vsake toliko časa zaukal. Kmalu jo je zagledal — nagnusnico nesramno — mirno je sedela na najvišji veji in zeleno so se ji svetile oči in nič kaj ni bila vesela Pepetovih žarkov; nankrat je zakrtila s perutnicami in preko jase zajadrala nad Pepeta. Prestrašeno je kriknil naš junak, prav kakor da bi ga napadel velebombnik. Ročno se je obrnil, da bi se strateško umaknil v grmovje; pa se mu je noga zapletla v korenino, da je štrbunknil, kolikor je bil dolg in širok, med gosto praprot. Ves je bil skrit v njej, le dvoje nog, obutih v pošvedrane škornje, je prestrašeno brcalo proti krilati napadalki. Ustrašila pa se je tudi sova; bržkone je mislila, da gledata iz praproti dve nevarni zverini in kažeta zobe. Škornji so imeli namreč to odliko, da sta podplata že precej odstopila in v zevajočih odprtinah so se svetili prsti Pepetovih spodnjih okončin. Sem iz grmovja je s peklenskim rjoventjem in debelim kolom v roki, hitel Pepetu na pomoč njegov lovski tovariš Janez in tako sovi ni preostalo drugega, kakor da zapusti bojno polje in se strateško umakne pred očitno premočjo. Naša dva junaka sta se oddahnila in utihnila.

Utihnili pa so tudi polhi, ki so prej šarili in pihali po drevju. Saj sta pa naša dva junaka zganjala tak hrup, da je Sinajski polotok — če ga primerjamo z loviščem naših dveh junakov — prava oaza miru.

Po srečno dokončanem in zmagovitem boju sta se podala v zaveterno dolinico, kjer je gorel ogenj, da se okrepčata. Najprej je seveda bila na vrsti slavna »kačja slina.« Krepak in dolg požirek jima je vrnil dar govora in z njim se je vrnila tudi dobra volja. Složno sta ugotovila, da vsaj nekaj časa ne bo polhov iz lukenj. Preveč je prepevala sova in tudi njuni bojni kriki jih niso ravno vabili na plan. »Bova pa tačas večerjala,« sta izglasovala sklep in takoj pristopila k izvršitvi le tega. Krompir je bil že pečen, kostanj sta pekla sproti, »kačja slina« pa je bila že itak dvakrat kuhana. Ni minilo več kakor pol ure, ko je po tihem gozdu zadonela mogočna pesem. Če ni bila ravno ubrana, je pa bila zato tembolj glasna, da je zatrepetalo orumenelo listje in se trumoma usipalo

na gozdna tla. Prav gotovo bi si luna zatisnila ušesa, če bi jih imela; pa ker jih ni imela, si je pomagala tako, da se je skrila za prvi oblak, ki ga je dosegla. Naša junaka pa sta nadaljevala s svojimi hreščecimi arijami in z njimi vabila polhe iz lukenj.

Počasi pa vsak umetnik postane utrujen, posebno, če ni kaj prida ali celo nič plačan in tako je bilo tudi z našima dvema junakoma. Počasi jima je zmanjkalo kačje sline in kondicija ju je pustila na cedilu. »Malo bova zadremala, potem pa bova pregledala pasti in pobrala polhe,« sta rekla z že opotekajočim jezikom. Rečeno — storjeno! Obrnjena s hrbti proti ognju sta sladko zadremala in dremala, dremala, dremala...

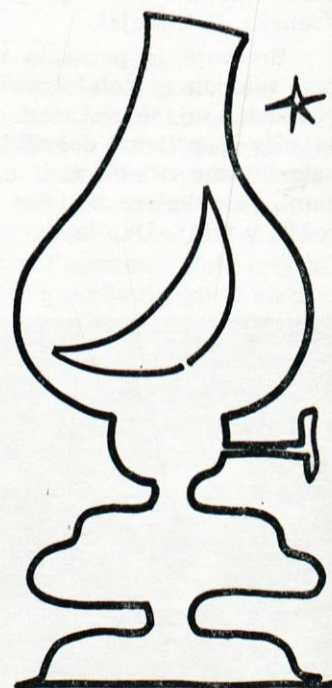
»Na pomoč! Na pomoč! Gozd gori, je zatulil Janez, ko se je prebudil in tresel ter budil Pepeta. Nebo je žarelo v rdečih in rumenih barvah ter vzbujalo grozo in strah v očeh naših junakov. Pomislila sta najprej, da se je od njunega ognja vnel gozd. Pa sta kmalu videla, da je od njega ostal le mrzel kupček pepela. Tudi tisti ogenj, ki je pustošil po gozdu, ni imel za spremstvo nobenega dima, pač pa je ta ogenj počasi prilezel izza sosednjega hriba. Okrogel je bil in da se imenuje sonce, je v trdi betici, ki ju že precej let nosila Janez in Pepi na vratu, zabijal v osnovni šoli vaški učitelj.

Zdaj šele se jima je posvetilo, koliko je ura, čeprav je nista imela s seboj. Sklonjenih glav sta pobirala prazne pasti in jih stlačila poleg prazne čutarice, katere vsebina je precej pripomogla k njunemu lovskemu uspehu. Po skrivnih poteh sta se tisto jutro vrnila domov.

Fizol sta otepala tisti dan za kosilo. Pa jima ni posebno teknil, kajti »kačja slina«, zaužita v malo večjih količinah, rada pusti posledice!

Od tiste jesenske noči sta Janez in Pepi alergična na polhe, kakor pijanec na vodo!

Ivan Malavašič

*Ivan Malavašič želi
svetu Novo leto
mednik
Doro Kralj*